45457

લોકપ્રિય

તાનસેન ગાયનસાર.

ભાગ પહેલો.

આ પુસ્તક

રઘુનાથ કૃષ્ણ મુળે

[illegible]એણે

નય[illegible] કીધું

તે

વિ૦ દા૦ પુરંદરે અને કંપની

એણે

મુંબઇ:

ઈંડીયન પ્રીંટીંગ છાપખાનામાં છપાવી.

કિંમત ત્રણ આના.

સૂર.

સા, રિ, ગ, મ, પ, ધ, નિ, સા.

સા, નિ, ધ, પ, મ, ગ, રિ, સા.

સારિગ, રિગમ, ગમપ, મપધ,

પધનિ, ધનિસા.

સાનિધ, નિધપ, ધપમ, પમગ,

મગરિ, ગરિસા.

લોકપ્રિય

તાનસેન ગાયનસાર.

મંગલાચરણ.

ધ્રૃપદ. (રાગ-યમનકલ્યાણ, તાલ-ચૌતાલ.)

તોચિ કરિલ મંગલ વિભુ । કરૂણાકર ભવભયહર જગદીશ્વર જગદુદ્ધર પરમેશ્વર વિશ્વપતી ॥ ધ્રૃ૦ ॥ અતુલ શક્તિ અનુપમ ગુણ । પાહુનિયાં ઋષિમુનિગણ । ઈંદ્ર ચંદ્ર મિત્ર વરૂણ । અગ્નિ વિષ્ણુ શિવ પવન વિવિધ અશા નામેં કરૂન મંગલમય જો સ્તવિતી તોચિ૦ ॥ ૧ ॥

પદ. (ચાલ-પાવના વામના યા મના.)

શંકરા સુરવરા યા નરા । દે તવ ચરણીં સદોદિત આસરા ॥ ધ્રૃ૦ ॥ અલ્પમતી મી કિંકર આહેં । દૈત્યખલાંતક હે સુરા ॥ દે તવ૦ ॥ ભવપાશાંતુનિ દુઃખદ બહુ લ્યા । મુક્ત કરીં યા રઘુવિરા ॥ દે તવ૦ ॥

પદ. (ચાલ-નમામિ મહિષાસુરમર્દીની.)

તુમાં તો શંકર સુખકર હો ॥ હિમધરસ્થિત વિકટ કાનનિં તપકરીં પ્રિયકરીં શુભકરીં સુંદરી તિજવરી ભુલત નિજ કૈલાસનગિં તો ॥ શંકર સુખકર હો ॥ ધ્રૃ૦ ॥ પદ્મજા સુરરિપુસ હો અવમાનુનાં ઈંદ્રા ચંદ્રા સકલાં સોડુની પર્ણનાં કુંદરદનાં સકુંતલા વેણી જાહલી શિવપગાનુસારિણી પર્વતાગ્રશિરોમણી અર્પિ કન્યા સદગુણી હર્ષ નિર્ભર કર ગ્રહણીં ઝાલા મહાદેવાસ તો ॥ શંકર સુખકર હો ॥ તુમાં૦

ધ્રૃપદ. (રાગ–ભૈરવ, ચૌતાલ.)

સંભુ ચંદ્ર બદની મૃગાનેણી હંસ ગમની કામની ચલી હે પૂજન મહાદેવ ॥ ધ્રૃ૦ ॥ હાથ લિયો અગર થાલ પુષ્પનકી ગુંથ માલ જયેસી ચલત જયેસી ગેંદ ચાલ ॥ સંભુ૦

ઠુંબરી. (રાગ–જીલ્હા.)

કંગનવા મોરા કરસે સરક ગયોરે । સુનો મોરી ગુયાં લાગું તારી પૈયાં ॥ કંગનવા૦ ॥ ધ્રૃ૦ ॥ રાજ દુલારીરે સુનો પિયા પ્યારીરે । મેં જાને નહીં દેઉંગી જોબન રસ લેઉંગી । કમર પતલિસી લચક ગયોરે ॥ કંગનવા૦ ॥૧॥

ઠુંબરી. (રાગ—ભૈરવી.)

હો મે વારી કરબતિયાં લેનેદે ॥ હો મે વારી ક૦ ॥ ધૃ૦॥ સુંદર ગોરીયાં મધભરી અખિયાં । રસ ટપકે તોરી છતીયનપે ॥ હો મે વારી૦ ॥ ૧ ॥

ઠુંમરી. (રાગ—પિલૂ.)

મોરારે બેરાગી જોગિયાં । તોરે બિના સૈયાંકે કારનવા ॥ મોરારે૦ ॥ ધૃ૦॥ કાનોમે કુંડલ ગલે મૃગછાલા । ઘર ઘરૂ અલક જગાવે ॥ મોરારે૦ ॥ ૧ ॥

ઠુંબરી. (રાગ—જીલ્હા.)

મારે ગુંયાં લચક લચક ચલત મોહન આવે । મન ભાવે સૈયાં લચ૦ ॥ ધૃ૦ ॥ હંસત હંસત ઘુંગટ ખોલત । નૈનકે તીરલગાવે ॥ સૈયાં લચ૦ ॥ હાથ લકડીયાં ખાંધ કમલી-યાં । બનમેં ગૈવાં ચરાવે ॥ સૈયાં લ૦ ॥ લટક લટક ચાલ ચલત । મુખસેં મુરલી બજાવે ॥ સૈયાં લ૦ ॥ ૧ ॥

ચતુર મુગઠ.

કંથ બીન રહિ એકેલી મોરિ જાન । છાંડ ચલે બઈમાન ॥ કંથ૦ ॥ ધૃ૦ ॥ ગોરે મુખપે તીલ ગનેરા નારંગીને

નાર ॥ ગોરી તેરે રૂપપે બેરાગી હોનાર ॥ કંધ બીન૦ ॥ નદી કિનારે ધુંવા ઉડે મે જાનુ કોઈ હોય ॥ જાકે કારન બેખ લિયો વહિ ન મિલતા હોય ॥ કંથ બાં૦ ॥

ટપ્પા. (રાગ—ભૈરવી.)

તૂં પ્યારા મેરા જાની આલમ । અપની મોજદા મન રાજી રખના ॥ ધૃ૦ ॥ શોરી સરદાર મિયાં તૂં મેરા દિલ બિચ સમાયે જા જાની આલમ તૂં ॥ પ્યા૦ ॥

ટપ્પા. (રાગ—ભૈરવી.)

ચતર છબીલા શ્યામજી મોરા । આજ રહો મેરે ડેરે ॥ હો શ્યામજી૦ ॥ ધૃ૦ ॥ બાર બાર બિનતી કર કહું કર જોડી શ્યામાં ॥ પ્રીત લગાકે જાવત ઔર સ્ત્રિયોંકે દ્વારા । હો શ્યામજી૦ ॥

ઠુંબરી. (રાગ—ભૈરવી.)

અબ તોરી બાંકી ચિત્ર બન મન બસકર લીનો । પ્યારે પ્યારે બતિયાં કરકે ॥ ધૃ૦ ॥ સનદ કહેત વો તોજી નાહી । ડાર દિયો મોપે જાદુ ટોના કરકે ॥ અબ૦ ॥

ઠુંબરી. (રાગ-જીલ્હા.)

હો બતાદે સખી કૌન ગલી ગયો શ્યામ ॥ ધૃ૦ ॥ ગોકુલ ઢુંડી બિંદરાબન ઢુંડી । ઢુંડ ફિરે ચારે ધામ ॥ હો બ૦॥

ઠુંબરી. (રાગ-જીલ્હા.)

એક ચતર નાર કરકર સનગાર । ઠાડી અપને દ્વાર પિયાં નિકસ બહાર । એક પલક માર મન લિનો ॥ ધૃ૦ ॥ એક ચંદ્ર બદન ચંદાશી હો રન । આઈ કિસનદ પિયા એક નજર । બાનોકી ભરમ હુસ મોરા મન હર લિનો એ૦

બંજારા.

ગયે છોડકે સાજન પ્યારા । કાં બન બન ઢુંઢુ પુકારા ॥ ધૃ૦ ॥ સખી સોલ બરસકી નારી । નહી હોય સાજનગર પ્યારીજી ॥ ધિક્ વો નારી અવતારા । ગયે છો૦ ૧

મેરી ઉમર ભઈ જુવાની । કૈસે રહે જાયે બિનજાનીજી ॥ સુન દેખું એસબ સંસારા ॥ ગયે છોડકે૦ ॥ ૨ ॥

બિર અગનિકી પિડા બારી । જીશોજલ રહી દુનિયા સારીજી ॥ ઘર ઘરમે ઓઈ પસારા ॥ ગયે છોડકે૦॥૩॥

સખી ઘુંડનકો મેં જાઊ । નહી દરસ સાજનકો પાઊજીા
ધરૂ ધયાન રેન દિન સારા ॥ ગયે છોડકે૦ ॥ ૪ ॥
મેરા મન ભયો ઉદાસા । પ્રીયપતી મિલનકી આસાજી ॥
ગયે છોડકે પ્રાણ આધારા । ગયે છોડકે૦ ॥ ૫ ॥

ઠુંબરી.

હો દઈ મારે તુ રકવાને ગેર લઈરે ॥ ગેર લઈ ગેર લઈ
ગેર લઈરે ॥ ધૃ૦ ॥ આપહિ સોહોવે મોહેકુ જગાવે રે।
મોરી લાખ રૂપૈયેકી નિંદ ગમાઈરે ॥ હો દઈ૦ ॥

પદ.

રામચંદ્ર નાહિં ઘરીં કાય મી કરૂં । અશામધ્યેં કિતી તરી
ધીર મી ધરૂં ॥ ધૃ૦॥ કપટવેશ ધરૂનિ મલા નેલેં રાવણેં।
તયાવેળીં નાહિં કેલેં કોણિ ધાંવણેં । સુવેળેસીં પાહુનિ
મશીં પાહિલેં ડુેાળેં। લોભ કાંહો કઠિણ કેલા આજ મજ-
વરી ॥ રામચંદ૦ ॥ ૧ ॥ એકુનિ મસીં દોન માસ લોટલે
જરી । રામ માઝા પ્રાણસખા કાયગે કરી। મજવિણેં
પ્રિયા નસે ત્યાસિં દુસરી । પંચપ્રાણ ક્ષીણ ઝાલે કિતી

આવરૂં ॥ રામચંદ્ર૦ ॥ ૨ ॥ માઝે વર્તમાન જાઉનિ સાંગા
ગે કુણી । એઉનિ ભુવનિ જાઉનિ ત્યાસીં આણાગે કુણીં ।
સમય મોઠા નષ્ટ આલા નાહિં પાંખરૂ ॥ રામચંદ્ર૦ ॥૩॥
નિશિદિનિ મજ નીજ નયે આજ નયનાલા । હર્ષયુક્ત
ઝાલી સીતા રામ ભેટલા । આનંદાચા દિવસ સખે આજી
લોટલા । હરીદાસ ભણે આશા લાભ જોડિલા । અખંડીત
ધ્યાસ મની પાય મી ધરૂ ॥ રામચંદ્ર૦ ॥ ૪ ॥

કુંબરી. (રાગ-જીલ્હો.)

સખી કોઇ શ્યામસે મિલાદે મુજે । પતા નંદ લાલકા
બતાદે મુજે ॥ ધૃ૦ ॥ કહો બ્રજ રાજસેં ધ્યાસ તેરે
દિદારસેં । અબતો તોરી ચાહ સતાતીં હય મુજે ॥ સ૦ ॥

ચતરંગ. (રાગ-કાનડા.)

ચતરંગસે ગાવત રસ રંગતસે ધરતી ધર ધર કોમલ સૂર
સુર ન્યારે ન્યારે સુર સૂંગતસે ॥ ધૃ૦ ॥ તિવર કોમલ
દેખ તાલ ધરતો ધર ધર, ગાવત સપ્ત સૂર ઔર ત્રીન
ગ્રામ ગમપધનાંરે સાગરીં ॥ ચતરંગસે૦ ॥ ૧ ॥ સાની

નિધાની ગરે ગમ પમગારી સાગારી સાનિ નીધાનિ ધકડાંગધા ॥ ચતરંગસે૦ ॥ ૨ ॥ ધી ધીકટ ધી ધીકટનાં ત્રકુડાંગધા ઔર પચાસ કોટી જીસ્કે તાન કુટન રંગીલે હૈ મોરે ॥ ચતરંગસે૦ ॥ ૩ ॥ તાન માન હીયે તુંકુડ તુંકુડ તકુડાંગધા ગાવે સાની નીધાની ધકુડાંગધા ॥ ચતરંગ૦૪॥

ખ્યાલ. (રાગ–ભૈરવ.)

બનવારી બને મુરારી કુંજબિહારી ગિરધારી સંગ સોહે । રાધા પ્યારી ઐસી બ્રખ ભાનકી દુલારી ॥ ધ્રૃ૦ ॥ મોરકો મુગટ સોહે, કેસરિકો કોર સોહે, ભ્રુગટી કુંડલ સોહે છુટી લટ ધારી ॥ બનવારી૦ ॥

ઠુંબરી. (રાગ- જીલ્હા.)

કનૈયા તોરી મુરલી બાજીરે ॥ ધ્રૃ૦ ॥ વા મુરલિને મેરો મન હર લિનોરે, ગોકુલ ગાજીરે ॥ કનૈયા૦ ॥

ઠુંબરી. (રાગ–જીલ્હા)

હો જમુનાપે બાજે બાંસરિયાં, બાજે બાંસરિયાં, બાજે બાંસરિયાં ॥ ધ્રૃ૦ ॥ ગોકુલ બાજે બિંદરાબન બાજે । ફિરકે સુનાજા શાંવરિયાં ॥ હો જમુ૦ ॥

કુંબરી. (રાગ-ઝિંઝોટી.)

અંછન મારે પ્રાનલિયે સુધ્ધ ભુલ ગઈ ભઈ બાવરિયાંરે ॥ ધૃ૦ ॥ ક્યારી કમાના જોબન લચકે, ગોલ ગોલ મૃગા ન્યન રશીલે ॥ અંછન૦ ॥ દરશનકો જીયા ચાહત હમારો અખતરકા મિલના કઠન ભયોરી ॥ અંછન૦ ॥

હોરી.

ફાગનકે દીન ચાર, સખિરો અપને બાલમસેં માંગેસો દેઉંગી ॥ ધૃ૦ ॥ હિરાબી દેઉંગી મોતિબિ દેઉંગી દેઉંગી સદા ગલે હાર ॥ ઓર કછુ માંગે સોહી દેઉંગી, જોબન દિયો નહી જાય ॥ સખિરી૦ ॥

હોરી.

કેસી ધુમ મચાઈ રે, યા બ્રિંદાબનમેં કેસી ધુમ મચાઈ ॥ ધૃ૦ ॥ ઈત ગોકુલ ઉત મથુરા નગરી, બિચમેં દેત દુવાઈરે ॥ યા બ્રિંદાબન૦ ॥

પદ.

મજવરતી ખચિત આહે યા સ્ત્રીચેં પ્રેમ તેં ॥
બોલેના પરિ લોભેં મમ વાણી એકતે ॥

રાહેના પુઢં માઝ્યા પરિ લપુનાં પાહતે ॥
મજવીણે વિષય નાહીં ઈચ્યા યા દૃષ્ટિતં ॥ મજ૦ ॥

કુંબરી.

દરસન બિન અખિયાં તરસ રહી, તરસ રહી તરસાય રહી ॥ ધૃ૦ ॥ પ્રિતમ પ્યારે ખબર નહીં લિની । બિલમ રહે કછુ અવનાસી ॥ દરસ૦ ॥

ધૃપદ. (રાગ-મેઘમલ્હાર)

નીલવર્ણ મેઘ સઘન વ્યાપુનીયાં સકલ ગગન વર્ષતસે ઘનનન ઘનનન ॥ ધૃ૦ ॥ ક્ષણોક્ષણીં કરૂનિ સ્ફુરણ સૌદામિની દીપવિ નયન । જલમય હેં હોય ભુવન વાહે પવન સનનત સનનન ॥ નીં૦ ॥

કુંબરી.

મોસે સૈયાં કરે ચતુરાઈરે, ચતુરાઈ નથુરાઈ મોરી કમલ કુલાઈ ॥ ધૃ૦ ॥ જાવો જાવોરે સામને પિયા, તટ જમુનાપે ઠાડોરે સબ દેખત કૈસે બંસિયાં બજાઈરે ॥ મોસે૦

કુંબરી.

મોહન રસિયા અય બગિયામો । ખોલ રહી સબ કલી

કલીનમો ॥ ધૃ૦ ॥ એક કલી હરી નામ જપતં હય । દુસરીં પોકારત અલી અલીનમો ॥ મોહ૦ ॥

ઠુમરી.

પિયાકે ચિત્ર બિન પ્રીતમ પ્યારે । મન બેરાગી મોરારે ॥ ધ૦ ॥ અંબુવાકી દાલીયા કોયલિયાં બોલે । બનમે બોલે મોરવારે । નદિયાં કિનારે સારસ બોલે । મેં જાનું પિયા મોરે ॥ પિયાકે૦ ॥ ૧ ॥ અપને પિયા પે તન-મન વારૂં । જે વારૂં સો થોડારે । આવો પિયરવા ગલે લગાવું । જગમેં જીના થોડારે ॥ પિયાકે૦ ॥ ૨ ॥ દગ મગ ચાલ છાંડદે ગોરિયા । પાશ બશે પિયા તોરારે । સબકે રદયમેં રામ બશતં હય । કોઈ શાંવરા કોઈ ગોરારે ॥ પિયાકે૦ ॥ ૩ ॥

પદ.

વ્યર્થ આહ્મી અબલા । ખચિત બાઈ વ્યર્થ૦ ॥ ધૃ૦ ॥ વાગવિતી નર પશુસમ આહ્માં । માન નસે કસલા ॥ ખ-ચિત બાઈ વ્યર્થ૦ ॥ સ્વાતંત્ર્યાચા લેશ નસે કધીં । બંદિ-વાસ ઠરલા ॥ ખચિત બાઈ વ્યર્થ૦ ॥ નરનારીંસમ શાસ્ત્ર હ્મણે પરીં । અનુભવ નચ આલા ॥ ખચિત બાઈ વ્યર્થ॥૩॥

પદ. (ચાલ-લમાલા જાતોં.)

રાહેં ઉભી સુંદરી હે પળશિ કાં અશી ॥
કોમલ તવ ચરણકમલ વ્યર્થ શિણવિશી ॥ ધ્રુ૦ ॥
કરાવયા નૃત્ય ચરણ । યોગ્ય તુઝે ખચિત અસુન ॥
મમ ભય કાં ચિત્તિં ધરૂન । મૃગનયને જાસિ પળુન ॥
પાહુનિયાં વ્યાધ હરિણિ જાઈ તી જશી ॥ રાહે૦ ॥૧॥

કેરવા.

છોરી બામનકી, છોરી બામનકી । અંગિયાંકો અતર લગાકે ચલી ॥ છોરી૦ ॥ ૧ ॥ હાથમેં પિંજરા ગુલાબકી છડીયાં । ભિંડી બઝારમે ઢુંઢતી ફિરી ॥ છોરી૦ ॥ ૨ ॥

કેરવા.

જોગી મોરા રામા કહાં ગયોરે । કહાં ગયો કહાં ગયો કહાં ગયોરે ॥ ધ્રુ૦ ॥ ના જાનું આર ગયો ના જાનું પાર ગયો । ના જાનું જમુનામેં ડુબ ગયોરે ॥ જોગી૦ ॥

પદ. (રાગ-શંકરાભરણ, તાલ-ઝંપા.)

ભૂમિ જલ તેજ પવમાન નભ પાંચ હી આદિતત્વેં કરૂનિ સાક્ષ ધરિતો ॥ પાણિ તૂઝા સખે વીર નર પાર્થ હા ધર્મ

કામીં તુલા આજ વરિતો ॥ પ્રિયે સોડિ સોડી આતાં સંશ-
યાતેં ॥ દેઈ સખિ ગાઢ આલિંગનાતે ॥ પ્રિયે સોડ.૦ ॥ ધૃ૦

તિલ્લાના.

તન તુમતન ધિત્તન તુમૂં દર દર દરના, તુમદર દાનિ ॥
નાદર તદરદાનિ તુમદરદાનિ ॥ ધૃ૦ ॥ તિધિલાંગ ધિત્તિ-
લાંગ ધિગધિગ તોમ ત્રાકિટ કિટ થોમ, ત્રાકિટ કિટ કિટ
થોમ થોમ તોમ તિલ્લાના તાના, ચલલિ ચલલિ લોમ
લોમ દતન તાના, તગધિલાંગ તગધિલાંગ ત્રિકટ તાતિન્ના
તાતિન્ના તુન્ના ॥ ૧ ॥

ઠુંબંરી.

જલ ભરન જાત જમુનાકે ઘાટ એક ઠાઠસે માજુક કામ-
નીયાં ॥ ધૃ૦ ॥ જલ ભરત ભરત પાઉં ઉલટ ગયો ।
મોરે શિરસે ફુટી ગઈ ગાગરીયાં ॥ જલ૦ ॥ ૧ ॥ ચિતાકે
જેસી પતલી કમર । વાંકે જુલક્ે કાલી નાગનીયાં ॥ જલ૦
॥ ૨ ॥ કોઈ કહે ગોકુલકી ગવાલન । કોઈ કહે બ્રજ
બાસંનીયાં ॥ જલ૦ ॥ ૩ ॥ ચંદ્ર સખી ભજે બાલકૃષ્ણ
છબી । ચરન કમલપર ચાંપનીયાં ॥ જલ૦ ॥ ૪ ॥

પદ. (ચાલ-અભિનવ મધુ લોલુપ.)

કુવસેં તુજ ગાજીયલેં સાંબ સુંદરી ॥
ત્યજુનિ શેજ લોળસી કાં ઐસિ ભૂવરી ॥ ધૃ૦ ॥
પ્રિય નાહીં તુજવિણ મજ અન્ય કામિની ॥
ઈચ્છશી તરિ દાસ્ય કરિલ ઈંદ્ર કામિની ॥ ચાલ ॥
રંકાતેં રાવ કરિન ॥ રાવાતેં કરિન દીન ॥
વૃક્ષચાતેં પ્રાણ દાન ॥ નિર્વંક્ષચા ખચિત વધિન ॥
રામાચી શપથ સર્વ સત્ય મી કરી ॥ કુવ૦ ॥ ૧ ॥

પદ. (ચાલ-મજવરતી ખચિત આહે.)

ઐકુનિયાં દીન વાણી હરિ જાગા જાહલા ॥
નકા નકો ભિઊ યેતોં રક્ષાયા તૂજલા ॥
ગડબડિનેં ઉઠુનિ તૈસા વનમાળી ધાંવલા ॥
એઉનિયાં પાઠિમાગેં ભગિનીચે રાહિલા ॥ ઐકુ૦ ॥

ચતરંગ.

તુમ ચતરંગ રશ ગુન ગાવો, ગાવોરે બજાવો રિઝાઓરે
સબનકુ, નેકીતાન સુનાવો ગુની તુમ ॥ ધૃ૦ ॥ ઈલા

ઈલાઈ ઈલિલૂં ઈલિલૂં, તૈયા તૈ તુમ તનનનનનનન ।
નેકી તાન સુનાવો ગુની તુમ ॥ ચતુરંગ૦ ॥

ઠુંબરી.

મગ ચુલત કાન્હ સંગ લટકી ॥ ધૃ૦ ॥ બ્રિજમેં દધુ બે-
ચન જાતી । બ્રિંદાબન ઝગટછીન મટકી ॥ મગ૦ ॥ સનદ
ગામકી નંદ ગુજરિયા । ઈટછીન મટકી ઘટકી ॥ મગ૦॥

ઠુંબરી.

મૈ ભરોસે અપને રામકે । વારી જાઉં ઉસ ધાનકે
॥ ધૃ૦ ॥ આલીવર ગંગા પૈલ તડ જમુના । છાંચર હૈ
સુંદર શામકે ॥ મૈ ભરો સે૦ ॥ ૧ ॥

ઠુંબરી.

સુંદર નાર તૂં ઉભિ કોણાચી ॥ અસુનિ વય સાન સ્થીર
મનાચી ॥ ધૃ૦ ॥ મધુર મધુર તૂં બોલ બોલસી ॥
ત્યાયોગેં ગન તલ્લિન કરિસી ॥ કુલિન અસુનિ તુજ શરમ
જનાચી ॥ સુંદર૦ ॥

પદ.

જતુ સમ મત્પ્રેમ અસુનિ કાય માનસીં ॥ કઠિણ વ્યથા

જણેના માઝિ ઉર્વશી ॥ ધૃ૦॥ પારિજાત સુમન શયન સુખ પરી નસે ॥ નંદનવન. મંદ પવન તાપ હેલસે ॥ માઝિ સ્થિતી જાણ નૃપતિ જાહલી અશી ॥ તુજ૦॥

પદ.

રૂચતી કાં તીર્થયાત્રા યા સમયીં ત્યાસ તી ॥
મજવરચી પ્રેમબુદ્ધી કાં હરિચી લોપતી ॥
દાદાંના અંધજયાચી ભકતી કાં લાગતી ॥
હ્યા કૃત્યા સાહ્ય હોતી કાં વચની રેવતી ॥ રૂચ૦॥

ફુંજરી.

પલપડી આઠવણ કરિતેં। સખ્યાચી મી પલપડી આઠવણ કરિતેં ॥ ધૃ૦॥ ઠાઈ ઠાઈ તુઝે ગુણગ્રાહી ॥ તકથૈ તકથૈ નાચત અસતેં ॥ લગબગ લગબગ કરિતેં ॥ સ૦॥

પદ.

રમણિય બહુ શોભા હા ક્રિતિ તરી અસે ॥
જાઈચ્યા સુમનાચા ગંધ ચેતસે ॥ ધૃ૦॥
શોભતસે ચારૂદત્ત નામ વર કસેં ॥

कारचि तें मानस मम रंजवी तसें ॥
मत्ततनुला शोभा किति पहा देतसे ॥ रमणिय० ॥

कुबरी.

जुकी आईरे बदरीया, सावनकी ॥ सावनकी मन भावनकी ॥ धृ० ॥ सावनमे उमगे दो जोबन छांड चले परदेस पियूरवा, सुध न रही घर आवनकी ॥ जुकी० ॥

पद. (राग—जील्हा, ताल—दीपचंदी.)

विभवाशा न धरी हृदया । असे कृति अगम्य दैवाची ॥ क्षण न लागतां अहा तेणें । केली दीन दशा आमुची ॥ ॥ धृ० ॥ राज्य, लक्ष्मी, विभव सारे ॥ स्वप्नसृष्टिपरी झाले ॥ झाला दास विपत्तीचे सुखसत्ता आतां कैंची ॥ ॥ विभ० ॥

पद. (चाल—कान्हा बनसी वालेने.)

प्रमदवनीं असतां मी स्वप्न पाहिलें ॥ सखे ग स्व० ॥ ॥ धृ० ॥ एकुनियां एका नकुळे । शंभर अहि मारियले ॥ पाहुनि मन कार भ्यालें । हृदय फाटलें ॥ सखे ग हृदय फाटलें ॥ प्रमदवनी० ॥ १ ॥

ઠુંબરી.

તુમ દુરસેં બોલો બાત ॥ ધૃ૦ ॥ વૃકભાનનકે લરકે તુમહો નંદાજીકે લાલા, ઔર ગોપિસે તુમ ઝગરત હૌ સુસે કરોયન બાત ॥ તુમ દુરસે૦ ॥

પદ. (લાવણીચે ચાલીવર.)

કાય બેટચા હરિણાચી મજા તરિ વાયુગતી પળતો ॥ પહારે ॥ સુરડુનિ વરચેવર રથ બઘતાં કિતિ સુંદર દિસતો ॥ પહારે ॥ ધૃ૦ ॥ બાણભયેં માગિલ તનુ પુઢતી અવળુનિ કશી ધરિતો ॥ પહારે ॥ બહુ થકલા મુખ પસરૂનિ ચર્વિત તૃણ ગાળિતં જાતો ॥ પહારે ॥ ચારીપદ પોટાશીં ધરૂની ચેંડુપરી ઉડતો ॥ પહારે વાટે જાતો નભપંથેંચી ભૂમિસ નચ શિવતો ॥ પહારે ॥ કાય૦ ॥

ઠુંબરી.

હો બમના શગુન બિચાર । કબુઅન આવો મોરે દુવાર ॥ ધૃ૦ ॥ આવો મોરા બમનારે, બેઠો મોરે અંગનારે । દેઉંગી ગલેકા હાર ॥ હો બમના૦ ॥

પદ. (ચાલ–લઆલા જાતોં મી.)

પવનેં તુજ કેલિ ઈજા લ્હણુનિ સુંદરી ॥
એઉનિયાં માંડિવરી બૈસ લૌકરી ॥ ધૃ૦ ॥
કોમલ તવ આજ શરિર । રોમાંચિત હોય ફાર ॥
જાત્તિ નયનિં પાંસુનિકર । કુંપિત બહુ હોતિ કર ॥
ભીતિ સર્વ્હ સોડુનિયાં સ્થીર મન કરી ॥ પવનેં ॥

કુંબરી.

ગરજ બિના કોઈ નહીં જાગે, કોઈ નૂહીં જાગે હો ગરજ૦ ॥ ધૃ૦ ॥ પેહેલે પોહોરે સબ કોઈ જાગે દુજે જાગે ભોગી । ત્રિજે પહોરે તસ્કર જાગે ચોથે જાગે જોગી ॥ ગરજ૦ ॥

તિલ્લાણા.

ધ સાગ મધ નીધ ગ મગ સા ધ મધ સા ગં નીધમ ગ મગ સા ॥ ધૃ૦ ॥ મમગ મમગ મધસા ગસા । ધમપન ધગમગ ગમધમ ધસાવી ધમમગ મગસા ધ મ સાગ૦ ॥

પદ.

જાઈ પરતોની । બાળા જાઈ પરતોની ॥ નિષ્ઠુર માં તુજ ટાકુનિ જાતેં ચેશિ કશાલા માઝ્યા માગોનિ ॥ ધૃ૦ ॥

જન્મતાંચ તવ જનનિ ગેલી સોડુનિ તુજ યા તપોવનીં ॥ મીચ પાળિલેં લાડ કરોનિ કાંહિં ન અડલેં કીં તુઝેં । ગેલેં જરી કાય ઉણેં તુજ સાંભાળિતીલ બાબા તુજલાગુનિ ॥ જાઈ પરતોના૦ ॥

કુંબરી. (તિલ્લાણા.)

કરકર ધિન્ન કરકર ધિન્ના કરકર ધિન્ના ધિન્ના ધિન્ના, નાચે કુદે રંગ મચાયેં ધિન્કટ ધિનકટ ધિન્ના ॥ ધ્રૂ૦ ॥ હિલમિલકે સબ ખુશી મનાયેં ચંગ બજાકે ગાયે, તતા થઈ થઈ નચો સારે, ઢમઢમ ઢોલ બજાકે ગાયે ॥ ૧ ॥ છમછમ છમછમ ઘુંગરૂ ગાજે; ભેંભેં ભુંગલ બાજે, ઝમઝમ ઝમઝમ ઝાંઝડ ઝમકે સંખની મનમે લાજે ॥૨॥

કુંબરી.

છુમ છુમ બિડિયાં બનાઊં દોદો પાન્નકી ॥ ધ્રૂ૦ ॥ પાન મંગાઊ સુપારી મંગાઊ । દાલચિની મંગાઊ મુલતાનકી ॥ છુમ છુમ૦ ॥ ૧ ॥

પદ. (ચાલ–કાન્હા બનસી વાલેને.)

મંદિરીં મમ ચૈન જીવા પડત મુળીં નસે ॥ સખે ગ પડત

મુળીં નસે ॥ ધ્રૃ૦ ॥ સ્મરતાં હીં દુઃખે સારી । કોપાનલ બિનુની શરિરીં ॥ જળિતસે નિત્ય બારી । કરૂં તરી કસે ॥ સખે ગ કરૂં તરી કસેં ॥ મંદિરીં૦ ॥ ૧ ॥

પ૬. (ચાલ—મજવરતી ખચિત.)

રમ્ય હી ઉપવન શોભા શ્રમ ચિંતા ઘાલવી ॥
બહુ લવલ્યા પુષ્પભારેં સુંદર યા માધવી ॥
શીતલ હી વૃક્ષછાયા શ્રાંતાલા તોષવી ॥
કોકિલાંચી મધુર વાણી મન કૈસેં રંજવી ॥ રમ્ય૦ ॥

ઠુંબરી.

નૈના જાદુ ભરે મતવાલે ॥ ધ્રૃં૦ ॥ ચુન ચુન કલિયાં મેં સેજ બિછાવૂં, હટિલે રંગીલે છબિલે મતવાલે ॥ નૈના જા૦ ॥

ઠુંબરી.

નદિયાં કિનારે ભરે રામ ગુજરી ॥ ધ્રૂ૦ ॥ લંગાબી લાગે સાધુડાબિ લાયે, સુરિયાં ન લાયે સોહી બાત બિગરી ॥ નદિયાં કિ૦ ॥ ૧ ॥

દાદરી.

પિલે એકો જામ રંગીલા પિલે એકો જામ । પિનેસે હોવે

આરામ બાલમ । ક્યું બયેઠે બનકે બેકામ રાજા પિલે એકો જામ ॥ ધૃ૦ ॥ દારૂ તો પ્યારો પિયેરે રાતા રાખે નેન । સુતો સાહેબો જાગશે તો થાશે રંગની રેન ॥ બાલમ ॥ ॥ ૧ ॥ ઘોડા મેરા કમ ચલેરે દીન થોડા ઘર દુર । શેજા છોટી કામિનીં મારૂં જોબન આયે ભરપુર ॥ ૨ ॥ શાંજ પડેને શાહેબો મારો દારૂડી પિવા જાયે । અડધી રાતે આંગણે આવે મારો નાજુક જીવ ગભરાયે ॥ છબિલા ॥ ૩ ॥ ઉંચે પાયે ઢોલિયો ઢિલી પડી નવાર । શાલુડો રંગ બિજીયો કાંઈ રમિયો નંદકુમાર ॥ રંગીલા ॥ ૪ ॥ રાત પડેને શાહેબો મારો નાવે સુવા ઘેર । રાંડોનો ઘેર જાઈ સુવે મારી આંખમાં આવે ઝેર ॥ રાજા ॥ ૫ ॥ દારૂ તો દગં દગ કરે રે પ્યાલા કરે પુકાર । ભર દેવે મૃગલોચની તમે પિયોને રાજ કુમાર ॥ બાલમ ॥ ૬ ॥ સુરજ થાને પુજશારે ભર મોતીરો થાર । દો ઘડી મોડા ઉગજે મારો સાહેબો ખેલે શિકાર ॥ રંગિલા ॥ ૭ ॥

કેરવા.

બેઠા જુંમા જુંમા થોડી આગ લાદે ॥ ધૃ૦ ॥ આગલા

તમાકુલા, લાદે થંડા પાણી । ચાર જણોકી મિજલસમે । મેરે હુક્કેકી મિજબાની ॥ બેઠા૦ ॥

પદ.

પાવના વામના યા મના । દે તવ ભજની નિરંતર વામના ॥ ધૃ૦ ॥ શ્રીવત્સાંકિત કૌસ્તુભધારિન્ । યોગિ જનાંતર રંજના ॥ દે તવ૦ ॥ ૧ ॥ ભો પ્રલ્હાદપરા હરીરૂપા । મત્તનિશાચર કંદના ॥ દે તવ૦ ॥ નવતુલસીદલ માલા ભૂષા । બલવદ્‌ભવભયભંજના ॥ દે તવ૦ ॥ ૨ ॥

પદ. (વિઠાબાઇ માહુલી યા ચાલીવર.)

સાંગ સાંગ લોકરી । રદનિકે સાંગ૦ ॥ ધૃ૦ ॥ સુંદર નાજુક ગોંડસ બાલક । આહે કોણાચેં તરી ॥ રદનિકે આહે કોણાચેં તરી ॥ સાંગ૦ ॥ ચુંબન ધ્યાવે ચંદ્રમુખાચેં । વાટતસે અંતરીં ॥ રદનિકે વાટતસે અંતરીં ॥ સાં૦॥

બંજારા.

કર જોગન હરસુ પુકારા । શાયદ મિલે તેરા મહાપારા ॥ ધુ૦ ॥ પહેલે દેખ પાલવા બંદર । ફિર દેખ કિલ્લેકે અંદર જી । બોરીબંદર મેદાન સારા ॥ શાયદ૦ ॥ ૧ ॥

મારકિટ હનુમાન સેરી । ધોબિતલાવપે કર ફેરી જી ॥
ચંદનવાડીમેં હોવો ગુઝારા ॥ શાયદ૦ ॥ ૨ ॥
ચિરા બાજાર ફનસવાડી । ગિરગાંઊં ઓ રૂપાવાડી જી ।
પાંજરા પોલમેં હોગા દુખ્યારા ॥ શાયદ૦ ॥ ૩ ॥
જા દેખ ભુલેશ્વર ચકલા । મામાદેવીપે હોગા રંગીલા જી ॥
પાયેધોનીયે હોગા બિચારા ॥ શાયદ૦ ॥ ૪ ॥
ભિંડીબજાર મેમનવાડા । ભાયખલા નવા નાગપાડા, જી॥
ડંકીનડોલપે હો આવારા ॥ શાયદ૦ ॥ ૫ ॥
કમાટપુરેકા હરયેક લત્તા । સફેદ ગલિમેં હોગા ભટકતા,
જી । હોટલોમેં કર તૂં નઝારા ॥ શાયદ૦ ॥ ૬ ॥
તાલશા નાટકાં સારી । મીઠ જાય તેરી નાચારી, જી ।
પાવે "હરીફ" ઓ દિલ આરા ॥ શાયદ૦ ॥ ૭ ॥

પદ. (ચાલ—આહ્મી કાશીચે.)

જરિ નાહિ કમલ તેં કરી, તરિ હિ સુંદરી, દિસે દુસરી
કામુકા ઈંદિરા ખરી ॥ ૧ ॥ હી કામાચી તલવાર, કરિલ
જ્યા વાર, ઠાર તો સમજા, નવમદનમંજરી ઉમજા ॥ ૨ ॥

માની કુલકામિની, સહુજ હુી બધુનિ, મૂર્તિ નયનીં, સુરણીસ લાગતી મનીં ॥ ૩ ॥ ઐસી લીલાવતી, કરાયા રતી, પ્રિયાસહ તો, ચાલલી નટૂન ગજગતી ॥ ૪ ॥

કુંબરી.

અબ મોરી જાની, હો દિલ માની । અબ મોરી જાની, ચિત્ર મન હસ હરકર લિનો । પ્યારી પ્યારી છતિયાં ધડકા ॥ ધૃ૦ ॥ લિપટ રહો મોયે પિયાકુ પ્રિછાનો । બાત કહૂં દિલ જાની મન માની ॥ અબ૦ ॥

પદ. (ચાલ-કંથ બિન રહી એકલી.)

મનોહર અસુનિ તુઝે સુખ કાર ॥ બાળા બોહુની શબ્દ આસે, કઠિણ પરી બહુ દીન ॥ ભેદ નકો કરૂ હૃદયાચા, હોત જ્વાલા શોણ ॥ ૧ ॥

કુંબરી.

સૈયાં જાઓ જાઓ મોસે ના બોલારે । દેખી તુમારી એ રીત ॥ ધૃ૦ ॥ બટ ગાટમેં રોકત હમકૂ । ઓર ગગરિયા તોડો ॥ સૈયાં૦ ॥ ૧ ॥

લાવણી. (બાલિચાંટી)

નગ પજૂન જાઊ ગ નારી । જરા થાંબ બગ માગારી ॥ ધૃ૦ ॥ ત્યો મોર તૂ મોરીન । કા જાતિસ ત્યેલા ટાકૂન ॥ ૧ ॥ માગ લાગુન માઝા ધનીં । આલા ધાવત ક્રૂત-રચાવાની ॥ ૨ ॥

ઠુંમરી. (રાગ-કલિંગડા.)

બદલ ગઈ ન્ય નારે, છિનત નાહીરે ॥ ધૃ૦ ॥ કાગલ હોયેતો બાંચિ પરો, કરમ ન બાંચેયો જાય ॥ કુવા હોય તો તાંગિયેરે । સમુદ્ર તાગ્યોં ન જાયરે ॥ બદલ૦ ॥ ૧ ॥ ખેતર હોયતો ખોંડિયેરે ડુંગર ખેડયો ન જાય ॥ પરાયે સયાંકી પ્રીત બુરીરે, ભોર ભયો ચલ જાયરે ॥ બદલ ૨

પદ.

માડિવરી ચલ ગ ગડે જાઉં ઝડકરી ॥
પાહું સદય દાનશૂર મૂર્તિ તી બરી ॥ ધૃ૦ ॥
મી અધાંર દર્શનાસિ ફાર અંતરી ॥
હોઈલ સુખ મજસિ તયા પાહિલ્યાવરી ॥ માડિ૦

ઇંદ્રસભા.

રાજાહું મૈ કૌનકા ઔર ઈદર મેરા નામ ॥
બિન પરિયોકેં દીદકે નહી મુજેહ આરામ ॥
સુનોરે મેરે દેવરે દિલકોં નહીં કરાર ॥
જલ્દી મેરે વાસ્તે સભા કરો તૈયાર ॥
તકત બિછાવો જગમકા જલ્દીસેં ઈસખાન ॥
મુજકો શખભર બેઠના મહ ફીલકે દરમ્યાન ॥

બંજારા.

અયે પરિયો બતાવો ખુદારા, હયે કહાં ગયા બંજારા ॥
મૈ ઢુંડનેં ઉસ્કુ જોગન, બનકે ફિરતી હું બનબનજી ॥
કોયલસા કરતી પુકારા । હયે કહાં ગયા૦ ॥ ૧ ॥
જંગલ જંગલ મૈ ભટકૂં । યા પહાડપર સર પટકૂંજી ॥
સેહરોસેં ફિરૂં આવારા । હયે કહાં ગયા૦ ॥ ૨ ॥
કભી મોમસાં મૈ ગલતીહૂં । કભી શમઆસી ફુત જલતી હૂંજી॥
કભી ચશમ બની ફવારા ॥ હયે કહાં ગયા ૦ ૩ ॥
ગુલફામકી દેખો જુદાઈ, જોગન હયે પરિફ્ બનાઈ જી ।
હયે ઈરકે ઝરીફન આરા ॥ હયે કહાં ગયા૦ ॥ ૪ ॥

ઠુંબરી.

હો પ્યારી બાંકે નયનો વાલિજાં । અલ્લાહ તેરા બલા કરેગા ॥ ધ્રૂ૦ ॥ સાંવરી સુરત મદ ભરી અખિયાંરે । માલ ચલે જેસી મત વારિયાં ॥ બાંકે નયનો૦ ॥ ૧ ॥

ઠુંબરી.

મધરો ભરી હટ જાય । હેરી ગુજરિયારે મધરો ભરી હટ જાય ॥ ધ્રૂ ॥ સોધા હોયતો કરલે મુસાફરરે ચાર દિવનકે ગુજરિયા ॥ મધરો ભરી૦ ॥ ૧ ॥

પદ.

સાધ્ય નસે મુનિકન્યા । મંજ હી, પરિ વેડે મન એકત નાહીં । ધ્રૂ ॥ પાહુનિ સખિચ્યા વિવિધ વિલાસા । મન ઘેઈ હેં બહુ વિશ્વાસા ॥ સ્મર જરી તુષ્ટ ન હોઈ । મી પરિ બહુ સુખ ચાંતચિ ઘેઈ ॥ સાધ્ય૦ । ડોળે મુરડુનિ સહજ બઘે તી । ઠુમકત મુરડત ચાલે ગજગતિ ॥ ચેષ્ટા કેલી સખિસી । તેં મી મજકડે લાગુનિ ઘેઈ ॥ સાધ્ય૦ ।

લાવણી. (બાલઘાંટી.)

પગડી ઝોકદાર ખાંદ્યાવર હી તલવાર ॥

ભરજરી કંબરપર રચેલા દિસતિ મિશા પિળદાર ॥ ધ્રૂ૦ ॥
અંગામધીં તંગ અંગરખા દિસતો ખોરા ગુલજાર ॥
તુલ્રીચ આસુચે ધની શોભતાં લચ મોઠે સરદાર ॥ પગડી૦॥

પદ.

નમામી મહિષાસુરમર્દિની મહિષમસ્તકનટનભેદ વિને‌ાદિની મોદિનીં પ્રણતજન સૌભાગ્ય જનની ॥ ધ્રૂ૦॥ શંખચક્ર શૂલાંકુશપાણી શક્તિ સૈના મધુર વાણી પંકજ નયની પન્નગવેણી પાળીતા કુરૂ ગુહ જનની શંકરાર્ધ શરીરિણી સમસ્ત દૈવતરૂપિણી કંકણાલંકૃત જનની
મહિષાસુરમ૦ ॥ ૧ ॥

છંદ્રસભા.

જા તૂ સંગલદિપસે અખતર નગરમે હાં ॥
સોતા હૈ એક માહરૂ લાલ મહેલપર વહાં ॥
છલ્લા મૈ દે આઈ હૂં અપના ઉસે નિશાન ॥
સબજનગુંકી આવસે તૂં ઉસકો પહછાન ॥

ઠુંબરી

'રી તેરે નૈનોને જાદુસેં મારા ॥ ધ્રૂ૦ ॥ જાદુકી પુડિયા

પડ પડ મારે । ક્યા કરે બૈદ બિચારા ॥ ગોરી૦ ॥ ૧ ॥ બડી બડી અખિયાં મેં કજરા સોહે । આશકસે ફિરતા દિવાના ॥ ગોરી૦ ॥ ૨ ॥

ધૃપદ.

સબ મિલ ગાવો બજાવો મિરદંગ આજ હમારે લાલન જુકી બરસ ગાંઠ ॥ ધૃ૦ ॥ સાત સખી મિલ મંગલ ગાવો ॥ મોતીઅન ચોક પુરાવો ॥ સબ મિલ૦ ॥ ૧ ॥

પદ.

આજ શેવટચા લાભચિ હા મમતેચા ॥ મજ હોય તુમચ્યા કરિંચા ॥ બહુ દાવિયલેં પ્રેમ નિરંતર આપુલેં ॥ કધીં નાહીં અંતર પડલેં ॥ પ્રતિ દિવશાં કોમલ કરિચાં ॥ વેણી ફણી આતાં કૈચીં ॥ ત્યા આશેચા લેશ ન ઉરલા સાચા ॥ શોક ન આવરે મનિંચા ॥ આજ૦ ॥ ૧ ॥

ભાગ પહેલો સમાપ્ત